

Boeken in de (semi) analfabetenklas van de anderstalige nieuwkomers op Spectrumschool Borgerhout.

Vaststelling:

- Lln. die in deze klas terecht komen kunnen niet of nauwelijks lezen in hun eigen taal en zijn vaak niet of nauwelijks in contact gekomen met boeken.
- Deze lln. leren lezen in het Nederlands; een tweede, derde of soms vierde taal voor hen.

Werkwijze:

- Ik laat hen in contact komen met zoveel mogelijk soorten boeken: van flapjesboeken (bv. kididoc), prentenboeken (verhalen zonder woorden), strips en boeken voor beginnende lezers tot woordenboeken, informatieve boeken en krantenartikels (vb. Wablieft) via de boekenkast in mijn klas en de bibliotheek die we gezamenlijk bezoeken. Ik probeer hen te laten wennen aan de vanzelfsprekendheid van boeken en confronteer hen met een grote verscheidenheid aan boeken. Deze boeken worden ook in de les gebruikt, o.a. om een illustratie te tonen of om uit voor te lezen.
- Het bibliotheekbezoek wordt voorbereid in de klas en er wordt geoefend met de eigen klasbib (zoals het plaatsen van een boekenplankje, het terugplaatsen van boeken met de rugkant naar voor). Zo wordt er geleerd respectvol om te gaan met boeken en er zorg voor te leren dragen. Er wordt ook geoefend met covers: welke informatie vind je hier? Schrijver/illustrator/titel en achterflap: korte inhoud.
- We maken ook samen verhalen in de klas, met behulp van colorcards of leuke foto's uit tijdschriften maken we zelf een verhaal. Of we gebruiken woordenloze prentenboeken. Soms gaan we ook omgekeerd te werk en moeten de lln. zorgen voor de illustraties bij het verhaal. Zo leren ze hoe een verhaal is opgebouwd, met een inleiding, een midden en een slot.
- Van boekplezier naar leesplezier: naast het vertrouwd raken met boeken (er worden veel lees-, kijk- en opzoekmomenten ingebouwd in mijn les) gaan we ook oefenen op het lezen. Er kruipt veel tijd in het technisch leesproces. Ik probeer teksten, boeken en verhalen te zoeken die aansluiten bij hun leefwereld. Een niet vanzelfsprekende opgave. Vaak baseer ik me op bestaande verhalen die ik omzet naar hun leefwereld. Soms gewoon door hun namen te gebruiken, of een situatie vanuit de klas te verwerken in het verhaal of stukje tekst. Door de herkenbaarheid vergroot ook de betrokkenheid en zijn we al aardig op weg naar echt leesplezier.

De Leesclub: een leesbevorderingsproject in het beroepsonderwijs.

“Lezen speelt in onze huidige samenleving een cruciale rol. Het is niet alleen een van de belangrijkste mogelijkheden om onze kennis en ervaring uit te breiden en te toetsen aan die van anderen, het is ook een sleutel tot ontspanning en tot culturele participatie.” (Aarnoutse & Van de Wouw)

Op KTA Borgerhout volgen ongeveer 180 leerlingen met 34 verschillende nationaliteiten les. Veel van onze leerlingen hebben een andere thuistaal dan het Nederlands. Er is ook vaak geen leescultuur. Bovendien hebben veel van onze leerlingen nog een zwakke leesvaardigheid. Kunnen lezen is echter noodzakelijk om onderwijs te volgen. In alle vakken wordt er met teksten gewerkt, leerlingen moeten

informatie kunnen opzoeken etc... Zij missen kansen omdat er veel tijd en moeite gaat naar het decoderen van geschreven instructies.

Gedurende een tiental weken lezen de lln. voor een uurtje samen met een vrijwilliger. We zorgen voor een uitgebreid assortiment leesvoer: van romans, dichtbundels, informatieve boeken tot tijdschriften en krantenartikels.

Dit project kan natuurlijk niet draaien zonder de inzet van de vele vrijwilligers. We hebben via verschillende kanalen vrijwilligers gezocht. We ervaren dat dit project niet enkel positieve gevolgen heeft voor onze leerlingen maar ook voor de vrijwilligers. Zij treden een wereld binnen die vaak ver van hen verwijderd is en dragen hun positieve ervaring met onze leerlingen mee naar huis.

Wat is lezen?

Lezen vergt tal van technische basisvaardigheden, zoals het herkennen van letters en lettercombinaties, het correct maken van letter-klankkoppelingen, het vlot synthetiseren van afzonderlijke klanken of klankgroepen, ... en het automatiseren en integreren van deze vaardigheden.

Het ultieme doel van lezen is begrijpen wat er geschreven staat. Begrijpend lezen vergt evengoed een systematische aanpak! De lezer moet leren loskomen van de woorden op papier. Hij moet zich vooraf kunnen oriënteren op een tekst en moet zowel tijdens als na het lezen kunnen reflecteren over zijn leesproces.

Doel van de leesclub

Leeszwakke lezers zijn passieve lezers die hun leesproces niet bewaken, plannen of bijsturen. We hopen van hen actieve, zichzelf regulerende lezers te maken die de aangeboden strategieën zelfstandig gaan toepassen. We willen vooral nadruk leggen op het proces en minder op het product.

Met een vrijwilliger. Waarom samen?

Interactie en samenwerking stimuleert het actieve proces van kennisverwerving.

Stappenplan (kapstok tijdens het leesmoment)

Vooraf...

Stap 1:

Wat is de titel?

Wie is de auteur?

Stap 2:

Waarover zal de tekst gaan, denk je?

Waarom denk je dat?

Stap 3:

Lees een *stukje* van de tekst.

Wat weet je al?

Wat zal er gebeuren?

Waarom denk je dat?

Na het lezen...

Stap 4:

Lees nu de rest van de tekst. Klaar? Vertel!

Waarover gaat het? Ik onthoud...

Wie komt er in voor?

Waar gebeurt het?

Wanneer gebeurt het?

Wat gebeurt er?

Waarom?

Opgepast!

Welke woorden zijn moeilijk?

Stop met lezen als je een woord leest dat je niet kent.

Probeer samen de betekenis van het woord te vinden door:

- over de betekenis te praten
- de betekenis in de tekst te zoeken
- de betekenis op te zoeken in het woordenboek